

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa H. S.

przeciwko K. Spółce Akcyjnej w T.

o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4 grudnia 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 28 marca 2023 r., sygn. akt IV Pa 1/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z 28 marca 2023 r. oddalił apelację powoda H. S. od wyroku Sądu Rejonowego w Zamościu z 9 listopada 2022 r., oddalającego jego powództwo o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że powód uchybił zarówno terminowi do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, jak też 7 dniowemu terminowi na złożenie wniosku o przywrócenie terminu - liczonemu od dnia ustania rzekomej przeszkody.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy instancji nie naruszył prawa materialnego, a w szczególności art. 265 § 1 k.p. w zw. z art. 264 § 1 k.p.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie prawa materialnego - art. 265 § 1 k.p. w związku z art. 264 § 1 k.p., polegające na nieprawidłowym uznaniu, że powód nie złożył skutecznego wniosku o przywrócenie terminu, biorąc pod uwagę, iż orzecznictwo sądowe fakt złożenia pozwu kwalifikuje jako wniosek o przywrócenie terminu.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia prawa materialnego skarga jest oczywiście uzasadniona.

W dodatkowym piśmie procesowym skarżący podniósł, że „zaskarżony przez powoda wyrok obarczony jest sankcją nieważności, którą Sąd Najwyższy winien wziąć pod uwagę z urzędu. W świetle najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego rozpoznanie sprawy przez sąd II instancji w składzie jednoosobowym (co miało miejsce w przedmiotowej sprawie) jest niedopuszczalne i skutkuje nieważnością postępowania”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie w całości skargi kasacyjnej, oraz w każdym wypadku o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, zgodnie z normami przepisanyymi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu nieważności postępowania. Po rozważeniu argumentacji przedstawionej przez skarżącego zarzut należało uznać za niezasadny. W świetle regulacji prawnej obowiązującej w dniu rozprawy apelacyjnej Sąd mógł rozpoznać sprawę w składzie 1-osobowym. Nie doszło do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji, zwłaszcza, że ustawa zasadnicza jednoznacznie stanowi, że postępowanie przed sądami określają

ustawy (art. 176 ust. 2). Kwestia jednoosobowego składu mogła budzić kontrowersje, jednak ostatecznie nie jest to zagadnienie wystarczające do stwierdzenia sprzeczności składu sądu orzekającego w tej sprawie z przepisami prawa, czyli nieważności postępowania na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c. Potwierdza to stanowisko orzecznicze w kwestii zmiany składu sądu odwoławczego z kolegiального na skład jednoosobowy w związku z pandemią Covid-19. Wystarczy wskazać na postanowienie Sąd Najwyższy z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 77/22, a także na uchwałę składu powiększonego Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22, która mimo zakwestionowania rozpoznania sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15zzs1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, jednocześnie określa, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.

Skarżący nie wykazuje we wniosku, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Brak jest oddzielnego uzasadnienia tego wniosku, który zawierałby pogłębioną argumentację, z jakich przyczyn wnoszona skarga kasacyjna spełnia warunki oczywistej zasadności. Skarżący całkowicie pominął ten element konstrukcji skargi kasacyjnej odsyłając Sąd Najwyższy do podnoszonego zarzutu naruszenia prawa materialnego. Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy jako kolejna instancja, a tylko ocenia treść wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na etapie przedsądu nie ocenia się zarzutów podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 k.p.c.), jako że stanowią odrębną część skargi kasacyjnej i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu jej do rozpoznania. Oznacza to, iż skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien samodzielnie (odrębnie od podstaw kasacyjnych) wskazać i wykazać podstawę przedsądu. Odnosi się to również do szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., która jako jedyna podstawa przedsądu ma na uwadze indywidualny interes strony w przyjęciu jej skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skargę wnosi się od prawomocnego wyroku, wydanego po dwuinstancyjnym postępowaniu. Tłumaczy to wymagania stawiane podstawie przedsądu. O ile zasadne podstawy kasacyjne mogą prowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej (*a contrario* art. 398¹⁴ k.p.c.), to od podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga się wskazania i wykazania naruszenia prawa, które jest oczywiste, i dlatego skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania. Brak jest tego elementu w przedmiotowej skardze kasacyjnej.

Na etapie przedsądu wiążą ustalenia faktyczne na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 k.p.c. ma zastosowanie na etapie przedsądu), które uzasadniają stwierdzenie, iż skarżący znacznie przekroczył termin do wniesienia odwołania od wypowiedzenia (art. 264 k.p.). Pozew wniósł po 11 miesiącach, natomiast roszczenia oparte na zarzucie nierównego traktowania zostały wyłączone do odrębnego rozpoznania.

Sam pozew nie jest tożsamy z wnioskiem o przywrócenie terminu, zatem nie zastępuje brakującego wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania (wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III PK 151/15).

Z tych motywów orzeczono na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., zważając na wynik sprawy, niepowodzenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i dotychczasowe obciążenie skarżącego kosztami postępowania strony pozwanej.